

AZ MTA FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA TUDOMÁNYOS CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával (az MTA Közgyűlése 2018. május 7-én fogadta el, hatályba lépett 2018. május 8-án), valamint Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.

I.

Eljárási szabályok

A doktori ügyekben eljáró és közreműködő testületek és személyek

(D. Sz. II. fejezet 7., 13., 14. §)

1. §

- (1) Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként jár el az MTA Földtudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály) és az osztály Földtudományi Doktori Bizottsága (a továbbiakban: bizottság).
- (2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a bizottság elnöke és az előterjesztők.
- (3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat az osztály titkársági szakreferense (a továbbiakban: osztálytitkár) – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – látja el.

Az eljárás megindítása

(D. Sz. III. fejezet 24., 29. §)

2. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak, és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött irataihoz való hozzáférést.

Illetékesség

(D. Sz. 29–31. §)

3. §

(1) Az osztály elnöke a Doktori Tanács elnökének megkeresését – a beérkezésétől számított 15 napon belül – megvizsgálja abból a szempontból, hogy az eljárás lefolytatására az osztály tudományág szerint illetékes-e. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az osztály határideje 30 nap.

(2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (29–31. §) kell alkalmazni.

(3) Amennyiben az osztály elnöke megállapítja az osztály illetékességét az eljárásra, kijelöli az ügy előkészítésére a bizottságot, és az iratokat megküldi a bizottság elnökének.

4. §

A bizottság nevében a bizottság elnöke az iratok kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozik a bizottság illetékességéről a D. Sz. 30. §. (1) és (3) bekezdése szerint (amennyiben a bizottság illetékesnek tartja magát, elindítja a doktori habitusvizsgálati eljárást; ha illetékességének hiányát állapítja meg, a kérelmet visszaküldi az osztálynak). E határidő elteltével – ha a bizottság elnöke más irányú nyilatkozatot nem tesz – a bizottságot illetékesnek kell tekinteni az eljárás lefolytatásának előkészítésére.

Az osztály elnöke a habitusvizsgálati illetékességéről szóló nyilatkozatát megküldi a Doktori Tanács elnökének (D. Sz. 30. §. (4)).

Amennyiben a bizottság az illetékességének hiányát állapítja meg, állásfoglalását érdemi indoklással köteles ellátni.

Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az illetékességre vonatkozó alapelveket, döntéseket és nyilatkozatokat a D.Sz.16. és 30. §. szabályozza.

A bizottság feladatai

(D. Sz. 14., 15., 33. §)

5. §

(1) A bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 14. és 15. § (1), (2) és (3) bekezdésében meghatározott feladatokat. A bizottság a doktori kérelemben foglaltak vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 90 napon belül folytatja le. Ezen időtartamból az előterjesztőknek 45 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását a fenti határidőn belül írásban közli az osztállal.

(2) A benyújtott pályázati anyagot vizsgáló előterjesztők és a bizottság feladata az adatok helyességének ellenőrzése. A bizottság feladata a tudománymetriai szempontokat is figyelembe vevő komplex habitusvizsgálat lefolytatása.

A bizottság eljárása

(D. Sz. 14., 15., 17–19., 21., 33. §)

6. §

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és a vizsgálat eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytatandó nyilvános vita kivételével) az előterjesztők mutatják be. A bizottság elnöke az iratokat az előterjesztés elkészítése érdekében két szakértőnek (előterjesztők) adja át, akik alapesetben a bizottság tagjai, ugyanakkor, ha személyüket illetően elfogultság és/vagy összeférhetlenség áll fenn, akkor külső, azaz bizottságon kívüli előterjesztők felkérése szükséges (lásd még jelen szabályzat 15 § (6) pontja). Az előterjesztők előterjesztésüket a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 24. §) és a lehetséges hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottságról egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a bizottságnak. Rövid értekezés benyújtása esetén a kérelmező korábbi tudományos teljesítményét publikációi alapján elemzik.

(2) A bizottság elnöke felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott adatlapok adatait tételesen értékeljék a D. Sz. 33. § (2), (5) és (8) körében az alábbi szempontok alapján:

- a) a *Publikációs adatlap* számadatai megegyeznek-e a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) által csatolt publikációs listák adataival („igen–nem”) – ha nem, mutassanak rá, hogy melyik tétel nem azonos az MTMT által nyilvántartott adatokkal;
- b) nyilvánítsanak véleményt a pályázó *Tudományos munkásság összefoglalása* adatlap alapján a pályázat tudományos értékének súlyáról, és adjanak számszerű, 1–5 fokozatú értékelést is (5 a legmagasabb);
- c) nyilvánítsanak véleményt, hogy a pályázó által megadott 3 legfőbb tudományos eredményét milyen szintűnek ítélik, adjanak számszerű (1-5) értékelést;
- d) nyilatkozzanak, hogy a *Tudományos közéleti adatlap* adatai pontonként megfelelőek-e az értékeléshez („igen–nem”). Ezen kívül összességében értékeljék a pályázó tudományos közéleti aktivitását, adjanak számszerű (1-5) értékelést;
- e) az előterjesztők ismertessék a kérelmező tudományometriai adatait, a *Publikációs adatlap*on feltüntetett adatok alapján értékeljék a publikációs aktivitást, adjanak számszerű (1-5) értékelést;
- f) értékeljék a pályázó tudományos munkájának idézettségét, adjanak számszerű (1-5) értékelést;
- g) az előterjesztők nyilatkozzanak arról („igen–nem”, maximum 1 mondat indoklás), hogy a pályázó tudományometriai és tudományos közéleti adatai megfelelnek-e az Osztály doktori ügyrendjében meghatározott minimumkövetelményeknek.

Az előterjesztők e szempontokat egyenként vizsgálják, minden esetben szöveges elemzést nyújtanak a jelölt teljesítményéről, nyilatkoznak arról, hogy az a doktori követelményrendszernek megfelel, végül az értékelést összegezve nyilatkoznak arról, hogy támogatják-e a doktori eljárás elindítását.

(3) A D. Sz. 33. § (2) és (4) bekezdés alapján a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy megállapítható legyen:

- a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterülete(ke)t;
- b) a doktori mű elbírálásra formailag alkalmas-e;
- c) rövid értekezés benyújtása esetén az értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e;
- d) kik lehetnek azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább részt vehetnek a doktori bírálati eljárásban.

(4) A doktori eljárás internetes rendszerén keresztül a bizottság valamennyi tagjának biztosítani kell – legalább 8 nappal az ülés előtt – az előterjesztők írásos véleményéhez, valamint a kérelmező által elektronikusan benyújtott anyaghoz való hozzáférést.

(5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különös tekintettel a következő kérdésekre állást foglal, a kérdéseket egymástól elkülönítve:

- a) a kérelmezőnek tudományos munkássága alapján adományozható-e doktori cím (D. Sz. 1. § (1) bekezdés);
- b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 23. §) alkalmas-e elbírálásra; rövid értekezés beadása esetén javasolja-e az osztálynak a rövid értekezés alapján történő eljárás lefolytatását;
- c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság tagjainak.

A bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az értekezés elbírálásra formailag alkalmas vagy alkalmatlan-e (ennek keretében nyilatkozik arról, hogy a benyújtott értekezés nem ugyanazon dolgot-e, amelynek alapján a pályázó korábban PhD- vagy kandidátusi tudományos fokozatát szerezte); illetőleg rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(6) A bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (13) bekezdés), ha

- azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja,
- az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

(7) A doktori eljárásban a bizottság ülése akkor határozatképes (D. Sz. 14. § (4) bekezdés), ha az ülésen jelen van

- a) az ügy összes előterjesztője, továbbá a bizottság legalább 7 tagja
- b) a bizottságnak a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal a kikötéssel, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban elfogultság, vagy összeférhetlenség áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdés alapján kell megállapítani.

(8) A bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi tagja részt vesz a D. Sz. 21. § figyelembe vételével, azonban csak a D. Sz. 14. §-ának (4) bekezdésében megjelöltek szavaznak. A távollévők közötti elektronikus szavazás (Asz. és Ü. melléklete II. 4. § (1)) a doktori eljárás bizottsági ügyszakájában nem alkalmazható.

A bizottság

– a doktori habitusról és a habitusvizsgálat alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban részt vevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át.

– a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről, valamint a többi kérdésben „igen/nem” szavazatokkal dönt, a tartózkodás ez esetben sem lehetséges. Érvényes döntéshez a titkos szavazásban részt vevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(9) A bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Amennyiben a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt akkor kell elrendelni, ha azt a testület szavazati joggal rendelkező tagjainak több mint a fele megszavazza.

(10) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (8) bekezdésben részletezett titkos, mind pedig a (9) bekezdésben részletezett, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

(11) Az ülésre tanácskozási joggal meg kell hívni a Doktori Tanács illetékes tagját is (D.Sz. 14.§ (6) bekezdés).

A bizottság állásfoglalása

7. §

(1) A hivatalos bírálókról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére. A bizottság az előterjesztők véleménye alapján a hivatalos bírálók, a bírálóbizottság elnöke, titkára és tagjai helyettesítésére tartalékokat (a bírálók esetében legalább kettőt) jelöl meg.

(2) A bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 23. §-a (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indokolással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(3) A bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amelynek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges minimális szavazati szám, az előterjesztő személye, a szavazásra feltett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzó érvek, a szavazás eredménye.

(4) A bizottság üléséről az emlékeztetőt a bizottság titkára készíti el. A bizottság állásfoglalását részletes indokolásával együtt az emlékeztetőbe kell foglalni. A bizottság állásfoglalását – vagyis az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot – a bizottság elnöke és titkára írja alá, és az ülést követő 15 napon belül az előterjesztők írásos véleményével együtt feltölti a doktori eljárás internetes rendszerébe és megküldi az osztály elnökének.

Az osztály eljárása

(D. Sz. 34. §)

8. §

(1) Az osztály a bizottság állásfoglalását – a beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő megjelölésével – az osztály szakma szerint illetékes egy tagját (a továbbiakban: osztály-előterjesztő) kéri fel. Szükség esetén erre a feladatra az MTA doktora címmel rendelkező külső szakértő is felkérhető.

(2) Az osztály-előterjesztő előterjesztését írásba foglalja, amelyet az osztály elnökének ad át. Az osztály-előterjesztő ebben nyilatkozik arról, hogy az illetékes bizottság két előterjesztője elvégezte az Ügyrend (6. § (2) bekezdés) szerint meghatározott értékeléseket. Az osztály-előterjesztő feladata nyilatkozni a bizottság ülésén lefolytatott eljárásról, a felmerült szakmai vitákról, az esetleges ügyrendi, vagy etikai kérdésekről, az előterjesztőknek a kérelmező habitusvizsgálati véleményezéséről, a bizottság javaslatáról. Amennyiben az osztály-előterjesztő véleménye eltér a bizottság állásfoglalásától, vagy annak kiegészítését tartja szükségesnek, ezt előterjesztésében rögzíti.

(3) Az osztály elnöke megvizsgálja az előterjesztést abból a szempontból, hogy tárgyalásra alkalmas-e.

a) Ha az osztály elnöke az előterjesztést tárgyalásra alkalmasnak tartja, felveszi a következő ülés napirendjére, és az osztálytitkár közreműködésével gondoskodik róla, hogy az érdemi döntéshez szükséges valamennyi irathoz az osztály valamennyi tagja az ülés előtt legalább 8 nappal elektronikusan hozzáférjen, vagy kivételes eljárásként elektronikus postacímmel nem rendelkező tagja papír alapon megkapja.

b) Ha az osztály elnöke az előterjesztést nem tartja tárgyalásra alkalmasnak, az osztály-előterjesztőt véleménye kiegészítésére hívhatja fel – megjelölve az előterjesztés hiányosságát –, továbbá a kérelem megítélésére egy további osztály-előterjesztőt is felkérhet azzal, hogy előterjesztését 30 napon belül készítse el. Az ügy tárgyalására akkor kerülhet sor, ha mindkét előterjesztést benyújtották; ilyen esetben az osztály a bizottság állásfoglalását az előterjesztések beérkezésétől számított 30 napon belül tárgyalja.

(4) Ha az ügyben két vagy több előterjesztés készült, azok csak együttesen tárgyalhatók.

(5) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a bizottság elnökét meg kell, előterjesztőit meg lehet hívni.

(D. Sz. 13., 23., 34. §)

9. §

(1) Az osztály ülésén az osztály-előterjesztő nyilatkozik róla, hogy írásbeli előterjesztését fenntartja-e.

(2) Az osztály-előterjesztő nyilatkozata után az osztály elnöke megnyitja a vitát. Az osztály-előterjesztő először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol. Ezt követi a kérelmező tudományos munkásságáról szóló érdemi vélemény kifejtése.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes, ha az ülésen jelen van

a) az ügy összes előterjesztője, továbbá

b) az osztály szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele. A szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség (D. Sz. 21. §) áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdésével összhangban a D.Sz. 13. § (4) b) alapján kell megállapítani.

(3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztály a D. Sz. 13. §-ának (4) bekezdése szerint szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(4) Az osztály a bizottság előzetes állásfoglalásának figyelembevételével dönt arról, hogy a kérelmező által már elért, általánosan elismert, kiemelkedő, nagy hatású tudományos teljesítmények (pl. életmű, tudományos alkotás) vagy a tudományokban általános témaművelési mód alapján a konkrét esetekben a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről „igen/nem” szavazatokkal kell dönten, tartózkodás nem lehetséges. Rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

(5) Az állásfoglalást és érdemi indokait írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban foglalja össze. Az állásfoglalás tartalmát és az indokolást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztály titkársági szakreferense foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.

(6) Amennyiben a szavazásban részt vevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követően 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

(7) Az osztály a D. SZ. 34. § (2) c) pontja szerint nyílt szavazással, „igen/nem” szavazatokkal dönt a doktori mű formai alkalmasságáról.

A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése

(D. Sz. 17-18., 36. §)

10. §

(1) A doktori bírálói eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel, az összeférhetetlenség és elfogultság szabályainak (D. Sz. 21. §) figyelembevételével. A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruhazza át.

(2) Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 18. §).

(3) Hivatalos bírálónak az osztály három szakembert (és két tartalékot) jelöl ki. Közülük legfeljebb egy lehet PhD-fokozattal rendelkező, amennyiben az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a három kötelezően előírt bíráló nem állítható ki. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell.

(4) Az osztály-előterjesztő eltérhet a bizottság javaslatától, ha mást javasol e feladat ellátására, javaslatát az osztály ülésén szóban köteles indokolni.

(5) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről, a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással, „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolnia.

11. §

(1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva küldi meg a Doktori Tanács elnökének az osztály állásfoglalását, amely általában három, rövid értekezés benyújtása esetén négy részből áll:

- a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;
- b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;
- c) döntés a doktori mű formai alkalmasságáról;
- d) javaslat a bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére.

Megküldi továbbá az osztály a bizottságnak a kérelmező habitusvizsgálati eljárására vonatkozó jegyzőkönyvét a bizottság állásfoglalásával, a szavazás részletes eredményével, valamint csatolja a bizottsági ügyszakban eljáró két előterjesztő írásos véleményét, továbbá az osztály-előterjesztő írásos előterjesztését.

(2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

Eljárás a nyilvános vita után

(D. Sz. 44. §)

12. §

(1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának nyújtja be, amely az állásfoglalást haladéktalanul továbbítja az osztálynak.

(2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen előterjesztő a bírálóbizottság elnöke, akadályoztatása esetén a bizottság általa felkért tagja.

(3) Az osztály a D. Sz. 13. § (2) bekezdés g) pontjának megfelelően a bírálóbizottság állásfoglalása alapján javaslatot tesz a Doktori Tanácsnak a doktori cím odaítélését illetően. Ha ügyrendi vagy tudományetikai kifogás merül fel, akkor az osztály ügyrendi kérdésben a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, tudományetikai kérdésben az MTA Tudományetikai Bizottságához fordul, amelyről a Doktori Tanácsot tájékoztatja. A cím odaítélésére vonatkozó javaslat elutasításának indoka csak a 44. § (2) és (3) bekezdésben meghatározott (ügyrendi vagy tudományetikai) ok lehet, azaz az értekezés tudományos értékeiről, a cím odaítélésének szakmai kérdéseiről ebben a fázisban az osztály – a szabályzatoknak megfelelően - már nem foglalhat állást, ezért erről szavaznia sem szükséges.

13. §

(1) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a hatályos szabályzat előírásai szerint megtekintheti.

(2) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.

II.

Az érdemi vizsgálat elvei

A kérelmező munkássága

(D. Sz. 1., 24. §)

14. §

- (1) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.
- (2) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételét, jelenlétét igazolják, rendszerint számszerűsíthető adatokkal.
- (3) A tartalmi követelmények a kérelmezőnek a felkészültségét és a tudományterületre gyakorolt hatását, munkássága hatékonyságát, a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményeket igazolják, rendszerint tudománymérési adatokkal.

Az osztály doktori bizottságának létrehozása és működése

(D. Sz. 14-15. §)

15. §

- (1) Az MTA Földtudományok Osztálya a tudományos bizottságok habitusvizsgálati feladatainak elvégzése céljából az Alapszabály és a hozzá tartozó Ügyrend által meghatározott szabályok szerint az osztály illetékességi körébe tartozó tudományos bizottságok által választás útján delegált tagok alkotta önálló doktori bizottságot hozott létre és működtet (lásd 1 § (1): Földtudományi Doktori Bizottság, jelen ügyrendben: bizottság).
- (2) A bizottságot a kilenc tudományos bizottság által választás útján delegált két-két tag (összesen 18 fő) alkotja, a tagok az MTA hazai tagjai, vagy az MTA doktorai lehetnek. Az osztálynak az Akadémia Doktori Tanácsába választott két tagja a bizottság tanácskozási jogú állandó meghívottja.
- (3) A bizottságban minden tudományos bizottságnak két szavazata van, amelyet a tudományos bizottság által küldött jelen lévő tagok gyakorolnak. A tagok az őket küldő tudományos bizottságok felé beszámolási kötelezettséggel tartoznak. az adott tudományos bizottságot érintő ügyekről. A tudományos bizottságok a tagokat cserével bármikor visszahívhatják, de a tagok által folyamatban lévő értékelés-készítést nem szakíthatják meg. A bizottság határozatképességének biztosítása érdekében az osztályelnöknek jogában áll, hogy a bizottság elnökével történő konzultációt követően új küldött(ek) választására kérje fel a tudományos bizottságot, amennyiben a tudományos bizottság küldötte(i) az bizottság üléseiről rendszeresen távol maradnak.
- (4) A bizottság állásfoglalásait általában egyszerű többséggel alakítja ki.
- (5) A bizottság tagjai maguk közül választják meg a bizottság elnökét és titkárát. Az elnök és a titkár a bizottság munkáját irányítja, egyben az őket küldő tudományos bizottság tudományágát szavazati joggal képviselik.

(6) Az osztályelnök kijelölése alapján a bizottság elnökéhez érkező doktori ügyeket a bizottság az akadémiai Doktori Szabályzat és az osztály doktori ügyrendjének előírásai szerint kezeli. A habitusvizsgálat során a tudományág szerint illetékes tudományos bizottság által a bizottságba küldött két tagot az előterjesztés elkészítésére a bizottság elnöke, akadályoztatása esetén a bizottság titkára kéri fel. Indokolt esetben a bizottság elnöke legalább akadémiai doktori címmel rendelkező más szakember(eke)t is felkérhet előterjesztésre. Az így felkért (a bizottságon kívüli, ún. külső) előterjesztő(k) szavazati joggal helyettesíti(k) a küldötteket.

(7) A bizottság a feladatok megkívánta rendszerességgel ülésezik.

(8) A bizottság üléséről az emlékeztetőt a bizottság titkára készíti el, amelyet az osztály ülésén a bizottság elnöke, vagy – akadályoztatása esetén – valamelyik általa felkért előterjesztő ismertet.

16. §

(1) Az MTA Földtudományok Osztálya a doktori ügyekre irányadó eljárásrendjét az osztályügyrend 2. sz. mellékletében szabályozza és a Doktori Tanács elé terjeszti.

(2) Az MTA doktora tudományos cím megszerzésére benyújtott pályázat formai és tartalmi követelményeit, valamint a pályázati segédleteket, formanyomtatványokat a Földtudományok Osztálya doktori minimumkövetelményei tartalmazzák, amelyeket a Doktori Tanács az elfogadást követően a Doktori Minimumkövetelmények Tárában rögzít.

ZÁRADÉK

Az MTA Földtudományok Osztálya 2018. október 16-i ülésén tárgyalta és fogadta el jelen doktori ügyrendjét.

Az MTA Elnöksége a doktori ügyrendet 2019. június 25-i ülésén hagyta jóvá. A doktori ügyrend 2019. szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Elnökség által 2012. november 27-én jóváhagyott doktori ügyrend.